

INLEIDING

Deze 23ste nieuwsbrief is een beetje speciaal. De IGD bestaat in september 5 jaar als stichting. Wij willen daarom op 11 oktober een speciale dag organiseren. Over de dan geplande fietstocht leest u elders in dit nummer. Het openingsartikel van deze nieuwsbrief geeft onze ervaringen van de laatste jaren weer en is daarmee tevens een afsluiting van die periode.

Bij deze gelegenheid kunt u als lezer ook uw ideeën of uw mening op papier zetten voor de volgende nieuwsbrief, die wij ongeveer half september gepland hebben. Kopij kunt u sturen naar het e-mailadres van de IGD. Wij stellen uw bijdragen zeer op prijs.

Verder in deze nieuwsbrief een stuk van onze vaste columnist Sjaak Stegers over de gang van zaken rond kerkelijke begrafenissen en zijn zorgen daarover.

Over de voortgang Kerk en Ambt vindt u ook ruim voldoende informatie. Er is gelukkig heel wat gaande, ook in Noord-Holland. Als u wilt, kunt u ook daaraan deelnemen.

VIJF JAAR INITIATIEFGROEP DIONYSIUS

Heer, Heer, hebben wij niet in uw Naam geprofeteerd en hebben wij niet in uw Naam duivels uitgedreven en in uw Naam veel wonderen gedaan? (uit Matteüs 7, 21-27, evangelie van zondag 1 juni 2008, 9^e zondag door het jaar)

Het is goed bij het vijfjarig bestaan van de IGD, dat toevallig min of meer samenvalt, met het vertrek van pastoor Maurizio Pallu uit de parochie van de H. Dionysius, nog eens stil te staan bij wat initiatiefnemers bewogen heeft, de stichting IGD op te richten. Alhoewel het wellicht beter is vooruit te kijken dan achterom, alhoewel het dus beter is een deur achter je dicht te trekken en je blik te wenden naar deuren, die zich voor je openen, is ook een

moment van bezinning op zijn plaats. Bezinning, die vorm krijgt in de vraag: waar ben je in hemelsnaam mee bezig?

De diepste beweegredenen, die ten grondslag heeft gelegen aan de oprichting van de IGD moet gezocht worden in de schaamteloze wijze, waarop de parochie van de H. Dionysius, volkomen dreigde te worden overgenomen door de beweging van het Neo-Katechumenaat, een, ook binnen de Rooms-Katholieke Kerk, niet onomstreden beweging met fundamentalistische trekken. Dit alles volgens vooropgesteld plan, hetgeen met het verstrijken van de tijd steeds duidelijker werd. De huidige situatie in deze parochie is niet beter te duiden dan als een bezetting, met alle kenmerken daarvan, waaronder het kenmerk van de rechtvaardiging vanuit een ideologie zeer duidelijk aanwezig is.

Dat de parochie van de H. Dionysius, die een parochie was, waarin gelovigen hun geloof konden beleven als Gods Volk Onderweg, voorbestemd was te worden heringericht naar reactionair, ultra-orthodox, soms zelfs fundamentalistisch snit, wordt duidelijk, daar waar men in een artikel in het laatste parochieblad, in een artikel bij gelegenheid van het vertrek van pastoor Maurizio Pallu, vergast wordt op de zinsnede, dat deze bij zijn komst, kwam te werken in een parochie, die niet meer katholiek (sic!) was. Deze trap na, voor alle vroegere priesters, pastoraal werkers, vrijwilligers, die vaak het beste en dan nog meer hadden gegeven voor de parochie, kan er ook nog wel bij en is wederom een van de vele momenten van schaamteloosheid, waarover wij vandaag overigens niet willen spreken. Hoe pastoraal werkers, parochiebestuurders, voorgangers, vrijwilligers buiten spel zijn gezet: we willen het niet meer noemen. Het is immers allemaal bekend bij hen, die hebben willen horen en hebben willen zien.

De oprichting van de IGD was het laatste verweer, dat parochianen nog hadden, die zich niet konden vinden in het nieuwe beleid en die zich hiervan slachtoffer voelden. Nooit heeft hen iets anders voor ogen gestaan dan in gesprek te komen en te blijven met de nieuwe bewindhebbers van de parochie, ook altijd nog hún parochie. Integendeel niets anders heeft men gewild dan te spreken namens hen, die met bosjes, de parochie de rug dreigden toe te keren. De

nieuwe leiders in de parochie hebben dat gesprek niet gewild. Het is goed nog eens vast te stellen, dat de parochie heeft gebroken met de IGD en niet andersom. De leegloop heeft zich daarna echt voltrokken.

Omdat een gesprek met de parochie niet meer mogelijk bleek, is de doelstelling van de IGD, verandering te bewerkstelligen in het wel en wee van de parochie van de H. Dionysius, verdwenen. Zorg is er uiteraard wel gebleven. Met verbijstering is er daarom bijvoorbeeld ook kennis genomen van het minieme aantal vormelingen van dit jaar in de parochie van de H. Dionysius, dat een vormselproject en vormselviering niet meer rechtvaardigde.

De IGD is nu (met veranderingen van statuten) een stichting van katholieke origine geworden. Zij is op het moment actief op het gebied van liturgie (o.a. eigen meditatieve vieringen in de veertigdagentijd en adventstijd) en participering aan oecumenische vieringen in de Ontmoetingskerk) en diaconie (o.a. Sri-Lanka-project).

Ook verricht zij een monitorfunctie in de ontwikkelingen op kerkelijk gebied, zowel landelijk als plaatselijk. Daartoe heeft zij ook een informatieve special uitgebracht over het Neo-Katechumenaat, welke zijn weg heeft gevonden naar alle parochies in het Noordhollandse. Zij volgt de huidige ontwikkelingen na de publicatie van Kerk en Ambt (zie elders in de Nieuwsbrief) op de voet.

Zodoende heeft zij ook kennis genomen van het vertrek (veni, vidi, destruxi) van pastoor Maurizio Pallu uit de parochie, na de zegeningen, die hij heeft gebracht naar het bovengenoemde woord van de zondag.

De IGD streeft ernaar over dit alles goede informatie te geven met haar mededelingenblad en haar website.

Maar uiteindelijk streeft zij naar de omstandigheden, die haar opheffing vanzelfsprekend maken.

De Stichting Initiatiefgroep Dionysius

HIERHEEN ADEM

Huub Oosterhuis 1971 (naar de Pinkstersequens veni sancte spiriti)

Hierheen, Adem, steek mij aan,
stuur mij uit jouw verste verte
golven licht.

Welkom armeluisvader
welkom opperschenker
welkom hartenjager.

Beste tranendroger
lieve zielsbewoner
mijn vriend mijn schaduw.

Even rusten
voor tobbers en zwoegers, voor
krampachtigen een verademing ben je.

Onmogelijk mooi licht,
overstroom de afgrond
van mijn hart, jou zo vertrouwd.

God ben jij, zonder jou
is alles nacht en ontij,
wreedheid, schuld,

Maar jij maakt schoon.
Verflenst mijn bloem - geef water
zalf mijn wonden.

Stijf sta ik, toegang verboden,
ijzig - ontdooi mij, koester mij.
Vreemd ga ik, zoek mij.

Ik zeg ja jij, doe nee.
Vergeld mijn twijfel met vriendschap
zeven maal duizend maal.

Niets ben ik zonder jou.
Dood wil ik naar jou toe.
Dan zal ik lachen.

SPONSORFIETSTOCHT

Op zaterdag 14 juni hebben we met een kleine groep 300 Euro bij elkaar gefietst. Het weeshuis in Sri Lanka zal er heel blij mee zijn. Het was een leuke tocht, met een fijne groep mensen en bijna ideaal fietsweer. Een aanrader voor volgend jaar als U door dit bericht te lezen nieuwsgierig en enthousiast bent geworden. Veel verenigingen die de bodem van de geldkist in zicht kregen, hebben via hun leden hun kans ook gegrepen. Op ons commentaar dat de IGD niet eens een geldkist heeft, kregen we alleen grijnzende gezichten als antwoord. Het is een verademing als groepje IGD-ers nu eens niet alleen gericht te zijn op kerkelijke ontwikkelingen, maar al fietsend de daad bij het woord te voegen en een kwetsbare groep medemensen te helpen. Zo kun je ook een moderne vertaling geven aan het aloude "ora et labora" (bid en werk).

Sjaak Stegers

WOORDEN UIT DE TRADITIE

In de oecumenische vieringen op de tweede zondag van de maand worden er in de liturgie "woorden uit de traditie" uitgelegd. Hieronder, in deze Nieuwsbrief treft U er enkele aan.

Barmhartigheid

Kyrie eleison, miserere, ontferming, erbarming zijn allemaal vertalingen/omschrijvingen van Barmhartigheid. Vanuit het Hebreeuws kan het ook wel eens "genadig" betekenen. De oorspronkelijke betekenis van **מימחר** Rachamim vanuit het

grondwoord *rechem* is "moederschoot". Net zo goed als hier een verbintenis met de zwangerschap van een vrouw is, wordt de term in de joodse liturgie ook verbonden met het vaderschap van God: "Zoals een vader *rachamim* heeft voor zijn kind, zo moge Jij, Aanwezige, het, *rachamim*, voor ons hebben."

Bevrijding

Bij bevrijding denken wij meteen aan redding uit onderdrukking, bevrijding van slavernij, bezetting. En aanstaande zaterdagavond is de eerste seideravond van Pesach, het joodse bevrijdingsfeest van de slavernij onder de Egyptenaren. (Daarover is veel te vertellen en precies dat gebeurt op die eerste seideravond:

Vertellen. En die verhalen staan in de *Ha-gadda*, het boek van de vertellingen. Daar gaat de lezing van Nehemia over en over de manier waarop het volk met hun bevrijding, redding omgaat. De naam van Jezus is de Griekse vorm van het Hebreeuwse Jehosjoeja, Jozua. Wat de *Eeuwige brengt, de Barmhartige is redding, bevrijding* betekent.

Het was een naam die aan veel kinderen gegeven werd.

Het Hebreeuwse woord voor bevrijding, redding staat voor '*iets ergens uit trekken*', '*ruimte geven*'. Er tegenover staat: '*in het nauw brengen*'.

De woorden die ermee in verband staan zijn: Verlossing, vrijheid, lijden, nood, dood, vervolging. Uit dat lijden kan niet door mensen, door oorlog, door geweld verlossing komen. Er is er uiteindelijk maar een die je kan redden: **De Eeuwige**.

Cor Smit

PLAATSEN OM TE VIEREN EN GELOVIG SAMEN TE ZIJN

OECUMENISCHE VIERINGEN IN HEERGOWAARD

Ieder tweede zondag van de maand om 11 uur in de Ontmoetingskerk aan de Middenweg (tegenover de Aldi)
De vieringen worden voorbereid door één van de dominees en enkele leden van de protestantse gemeente en de IGD.

Het zijn sfeervolle vieringen waar plaats voor nieuwe vormen van liturgie, maar waar ook de traditie haar waarde bewijst.
De eerstvolgende viering is op 14 september

KOOGER KERK, ZUIDSCHARWOUDE.

Bach Cantatediensten beginnen om 11.30 uur

20 juli 2008

170 Vergnügte Ruh, beliebte Seelenlust.

Voorganger ds. Henk van Olst , organiste: Susanna Veerman

17 augustus 2008

Orgel: delen uit Biblische Sonaten van Kuhnau.

Voorganger de heer Aad de Bruin, organiste Susanna Veerman

21 september 2008

56 Ich will den Kreuzstab gerne tragen.

Voorganger ds. Stefan Bernhard, organist Hans Stehouwer

MICHAELSKERK, OOSTERLAND, WIERINGEN

Zondag 7 september 2008, 10.30 uur, inzingen 9.45 uur

Vissers van mensen Floraviering:

Een verhaal over vissers die worden weggeroepen bij hun boot, hun net, hun vis om vissers van mensen te worden. Wat is dat? Zieltjes winnen, mensen in je net laten spartelen of iets heel anders?

LAATDIENSTEN:

Er zijn in de zomer geen laatdiensten

NIEUWETIJDSDENKEN

Informatie in de volgende nieuwsbrief

OECUMENISCHE VREDESWERK GROEP HEERHUGOWAARD:

Van 21 t/m 28 september vindt weer de jaarlijkse Vredesweek plaats: Thema dit jaar: *Kiezen voor Vrede.*

Op 28 september 2008 is de Oecumenische Vredesdienst in de H. Familiekerk in 't Kruis om 10.00 uur.

Voorgangers: Henco van Capelleveen van de Protestantse Kerk Heerhugowaard, Broeder Leidsman van de Evangelische Broederschap en Sjaak Stegers van Rooms-Katholieke kerk. Er is een groep uit Weimar, waar wij al lang contact mee hebben, aanwezig.

HOE MEER ZIELEN

Ik heb één ziel, die precies in mij past,
ik doe alles met mijn ziel,
klop op mijn ziel en stof hem af
schaaf aan mijn ziel en blaas de krullen weg
boor gaten in mijn ziel en vul ze weer op
met nuchtere gedachten

Ik wou dat ik méér zielen had
en van een ander soort.
Oneffen zielen, kromme zielen,
kleine weerbarstige zielen,
zielen als spartelende zilvervisjes,
als meisjes in een winterjas,
eh... zwarte zielen die zijn er uiteraard ook !

Maar mijn ene ziel ---
een tamelijk vierkante effen en solide ziel ---
vult reeds alle beschikbare ruimte
en krimpt geen millimeter zolang ik leef.

Toon Tellegen

STILSTAAN BIJ DE ROL VAN DE KERK TIJDENS BEGRAFENISSEN.

Als ik de krant lees, vergeet ik zelden de pagina van de overlijdensadvertenties. Je komt dan namen tegen van mensen, die je persoonlijk gekend hebt. Opvallend vind ik het gegeven, dat ik steeds vaker bij die berichten mis, dat er een uitvaartdienst in een kerk is, terwijl ik toch zeker weet dat de overledene, de één wat frequenter dan de ander, naar de kerk ging. Wat is er toch aan de hand? Als er één moment is waarop de kerk duidelijk zichtbaar en zinvol voor iedereen aanwezig behoort te zijn, is het op de grens van leven en dood. De laatste dagen van iemands leven kan de kerk veel steun geven en heeft daar ook de middelen voor als we denken aan de sacramenten van de biecht en het sacrament van de ziekenzalving. Laten we niet de waarde onderschatten van de liturgische symbolen tijdens de uitvaartdienst, de begrafenis en het jaar daarna, denk aan: gebruik doopkaarsen, het aansteken van de kaarsen rondom de overledene met bijbehorende persoonlijke teksten, de functie van bewieroken en wijwater, het herinneringskruisje achter in de kerk ophangen, de maandelijkse vieringen ter herinnering aan de overledenen, tijdens Allerzielen het uitreiken en meenemen van de herinneringskruisjes als een soort afsluiting van de rouwtijd, maar tevens een blijvende herinnering aan een uniek mensenleven. Dat zijn allemaal zaken die het leed van de nabestaanden verzachten en door persoonlijke gesprekken de geloofsbeleving kunnen verdiepen, intensiveren en soms zelfs nieuw leven inblazen.

In contacten met dominees hoor je meermalen, dat ze wel eens jaloers zijn op de mogelijkheden die de katholieke traditie heeft bij het overlijden en begraven.

De laatste jaren heb ik regelmatig het voorrecht gehad, wat soms best wel eens een zware emotionele belasting was, om voor te gaan bij begrafenis en een week lang intensief contact te hebben met de familieleden, die juist dan een lading emoties over zich heen krijgen en veel beslissingen moeten nemen, waarbij ze best wel wat steun kunnen gebruiken.

Pastoraal bezig zijn, krijgt dan echt betekenis, omdat juist in die periode mensen open staan voor vragen en antwoorden, terwijl ze

zich heel kwetsbaar kunnen opstellen. Dat geeft een grote verantwoordelijkheid, die niet altijd even makkelijk is, maar wel noodzakelijk omdat het om levensvragen gaat, die een oprechte aandacht verdienen. Pasklare antwoorden zijn er zelden, ook al omdat iedere situatie uniek is en heel persoonlijk. Soms is het enige eerlijke antwoord dat je kunt geven: "Ik hoop erachter te komen, als mijn tijd gekomen is."

Ik ervaar het als verrijkend om zo bezig te zijn en te mogen functioneren vanuit de geloofsgemeenschap van de parochie, die op haar beurt tot nu toe altijd acte de présence geeft, als het gaat om kosters, bestuursleden, koorleden, organisten, afspraken met de begrafenisondernemer, schoonmaaksters etc. Veel parochianen hebben geen flauw benul van wie en wat er allemaal komt kijken bij iemands overlijden en begrafenis.

Enige ervaringen die andere voorgangers vertrouwd zullen voorkomen zijn:

** De hoeveelheid werk en de tijdnood als in één week meerdere uitvaarten zijn

** Niet-parochianen die vanuit jouw kerk begraven willen worden, vanwege verstarrende verhoudingen in het persoonlijke vlak met de eigen pastoor

** Families die alles zelfs regelen, boekjes, familiekoor tot eigen voorganger toe

** Een groeiend aantal families die geen traditionele kerkgang meer kent en liturgisch analfabeet zijn. Ze hebben veel vertrouwen in bepaalde voorgangers. Hier ligt een kans om het contact met de parochie te vernieuwen, maar dat veronderstelt hoge pastorale en organisatorische talenten en tact om zaken als rozenkrans bidden thuis, avondwake, uitvaartdienst en crematorium tot aller tevredenheid te regelen.

Zolang een ieder kwalitatief goede ideeën heeft en zich niet verliest in stokpaardjes en kwantiteit moet er veel kunnen. Je mag best eisen stellen als ze maar door iedereen begrepen en geaccepteerd worden, anders werken eisen contraproductief.

Cruciaal zijn echter voorbeelden waar de kerk praktischer en uitnodigender mee om moet leren gaan. Gebaseerd op geloofwaardige mogelijkheden, passend bij het christelijk geloof in de tegenwoordige moderne maatschappij, dienstbaar zijn voor

parochianen, en wervend voor een snel groeiende groep mensen, jong en oud, die steeds meer alleen kennis maken met het kerkelijk leven en geloof bij doopsel, kerkelijk huwelijk en overlijden.

Enkele voorbeelden van wat echt gebeurd is en waardoor mensen beschadigd zijn:

** Tijdens een uitvaart mensen de communie weigeren, omdat ze protestant zijn, homofiel of lesbisch; voor de kerk getrouwd zijn, gescheiden en opnieuw zijn getrouwd voor de wet of gewoon samenwonen. Let wel dat zijn vaak allemaal trouwe kerkgangers. Ten eerste begrijpen veel katholieken dat zelf niet. Ten tweede is het een onvergetelijke beschamende herinnering aan een viering ter nagedachtenis van een dierbare. Ik ken families die daarna geen begrafenis in de kerk meer aandurven en gewoon wegblijven..

Noot: Waarom niet iedereen die zich daartoe geroepen voelt uitnodigen voor de maaltijd van de Heer? Het blijft dan de verantwoording van degene die communiceert en als dat bewust en met respect gebeurt, geeft het de eucharistie als sacrament, juist in de ambiance van een uitvaartdienst alleen maar meerwaarde.

** Bij jongeren hun lievelingsmuziek weigeren tijdens de uitvaartviering, omdat het geen liturgische muziek zou zijn. Het mogen alleen maar liedjes uit van Gooi en Sticht zijn of Gregoriaans. Teksten die jongeren vaak vreemd zijn.

Noot: Maak verschil tussen de avondwake, als dienst, met nadruk over het leven van de overledene, en de uitvaartdienst, als dienst over de relatie tussen hemel en aarde. Laat dan ook bij het verlaten van de kerk na de uitvaartdienst het lievelingslied zingen of spelen. Let wel: we spreken nu over liedjes als “Let it Be” (Marialied), “Morning has broken” (Schepping), “Love of my life”, “Zing ,vecht, huil, bidt, lach”, “Partir d’amour”. Dat beklijft bij mensen en vormt mogelijkheden om in gesprek te komen.

** Bij een gemengd huwelijk (kath-prot, kath-niet gedoopt of andersom), moeilijk doen over eucharistieviering, zelfs over woord en communiedienst, zegenen met wijwater, beide in één graf op een katholiek kerkhof. Als de familie regelmatig de kerk bezoekt en parochiaan is, valt dat niemand uit te leggen. Bedenk dat we praten over duizenden gezinnen!

Noot: Als beide partners beloofd hebben hun kinderen in de geest van het evangelie op te voeden en dat ook gestand doen of gedaan hebben, mag er geen beletsel zijn. Wie kan uitleggen dat pa en moe en kind niet in één familiegraf kunnen liggen, maar gescheiden zijn. We hebben ons lesje toch wel geleerd van de ongedoopte kinderen, die, in ongewijde aarde achter de heg begraven moesten worden. Goddank is er aan dat overbodige traumatiserende gebruik een eind gekomen en in vele parochies zelfs een monument geplaatst, waar al die kinderen alsnog begraven zijn.

Dit zijn typerende voorvallen hoe je mensen van de kerk kunt vervreemden.

Gelukkig zijn er voorgangers die in overleg met de familie creatief durven te zijn:

** Laat een CD of bandje spelen voor of na de viering met hun lievelingsmuziek.

** Laat jongeren, maar ook kinderen die dat aankunnen, zelfgekozen lezingen doen. Laat ze actief een bijdrage leveren in de dienst, door een zelfgemaakt gedicht voor te dragen of een muziekstuk te spelen of te zingen.

** Een door familieleden gelezen In Memoriam wordt door bezoekers als een hoogtepunt beschouwd; geef het dan ook alle aandacht.

** Neem bij de avondwake en crematoria grote vrijheid bij lichtceremonies en muziek.

** Laat typerende, kenmerkende, tragische en komische herinneringen verzamelen, type ze op een A4-tje, lees ze voor tijdens het koffiedrinken na de begrafenis en deel het uit aan de aanwezigen die zo een dierbare tastbare herinnering aan de overledene hebben.

** Visualiseer of maak tastbaar wat mogelijk is. Dat blijft hangen en trekt de aandacht.

Uitgangspunt moet zijn, dat bezoekers de overledene in die vieringen nog beter leren kennen, om de herinnering staande te houden en mee te delen in het verdriet van de nabestaanden. Als de voorganger dan bij de uitvaartdienst het vooruitzicht op een leven na de dood goed weet te verwoorden en in verband weet te

brengen met de manier waarop de overledene geleefd heeft en de sporen die hij heeft nagelaten, is de kiem gelegd voor een herhaald kerkbezoek met alle mogelijkheden om het geloof van de nabestaanden te verdiepen.

We lezen over ontkerkelijkheid, maar het is het verhaal over de kip en het ei. Als er geen voorgangers zijn die pastoraal de parochie ondersteunen of niet de sacramenten mogen toepassen vanwege theologisch zwak onderbouwde regels, kun je verwachten dat geloofsgemeenschappen kleiner worden. Als dan bij economische tekorten in een parochie kerken moeten sluiten, wordt het voorspelbaar een verhaal zoals van de 9 nikkertjes.

Kerkelijke begrafenissen zijn naast de mogelijkheid om mensen weer bij de parochie te betrekken ook nodig vanwege de extra financiën die binnenstromen als we denken aan de collectes en de intenties tijdens de vieringen.

Onmisbare voorwaarde is dan het aanstellen van pastorale werkers met meer sacramentale bevoegdheden als dopen, trouwen, zegenen en ziekenzalving. Alleen buitenlandse priesters aanstellen die vaak de Hollandse cultuur niet aanvoelen is een oplossing op korte termijn, maar

zal vanwege hun regeltjesmentaliteit het ontkerkelijkingproces alleen maar versnellen. Helaas zijn daar al voorbeelden van.

Laten we om ons heen kijken en zien dat er parochies zijn waar het bruist. Kijk, vergelijk en doe nieuwe ideeën op. De boodschap van Jezus blijft dezelfde, maar moet in woord en daad vertaald worden op aansprekende moderne wijze:

Ubi caritas et amor, deus ibi est.

(Waar vriendschap is en liefde, daar is God)

Sjaak Stegers

LUSTRUMFIETSTOCHT IGD: ZATERDAG11 OKTOBER 2008

Naar aanleiding van het vijfjarig bestaan van de IGD lopen we al twee jaar rond met het idee om fietsend door Heerhugowaard plaatsen te bezoeken, waar gevierd wordt door groepen gelovigen ter ere van de Schepper. We zijn bezig voor elkaar te krijgen dat we dan ook de kans krijgen binnen te komen en ter plekke specifieke

uitleg krijgen, schriftelijk of mondeling, over kenmerkende aanwezige zaken. Dit zou uitstekend passen bij de oecumenische uitgangspunten die de IGD onderschrijft en tot nog beter begrip leiden voor elkaanders geloofsbeleving.

Voorlopig mag U ervan uitgaan dat dit op 11 oktober 2008 gaat gebeuren. In de volgende nieuwsbrief zult u nadere inlichtingen krijgen, zodat U nog beter weet wat het allemaal gaat inhouden.

Sjaak Stegers

Fietsen voor “SOMAWATHI HOLLAND HOUSE OF HOPE” weeshuis in Sri-Lanka

Op zaterdag 14 juni heeft een groep IGD-ers aan een fietstocht meegedaan, georganiseerd en gesponsord door de RABO-bank. De opbrengst van deze tocht € 300,- gaat in het geheel naar het weeshuis Somawathi Holland House of Hope in Sri Lanka.

Dit weeshuis heeft de IGD omarmd als diaconaal project. Hieronder nogmaals het begin van dit weeshuis. Tevens leest u de functie van het weeshuis.

Het begin.

Op 26 december 2004 na de vernietigende Tsunami op Sri Lanka, ontving initiatiefnemer Marja van Leeuwen een noodkreet van een bevriend arts uit Galle met de vraag "*Please send me medicines*". Twee dagen later stond Marja in het zwaar getroffen Galle aan de zuidkust van Sri Lanka en leverde daar 24 dozen antibiotica af. Deze actie leidde tot veel media-aandacht op de televisie, waar Marja de hoop uitsprak iets te kunnen doen voor de kinderen in Sri Lanka.

Stichting Weeshuis Sri Lanka werd opgericht, Marja zegde haar baan op en samen met een team van vrijwilligers werd er gewerkt aan "de keukentafel".

Binnen drie weken reisde Marja terug naar het zuiden van Sri Lanka. Een stuk grond met bestaande bebouwing werd aangeboden door een bevriend Sri Lankaans echtpaar. Contracten werden getekend

in samenspraak met Deloitte, bouw- en renovatieplannen opgesteld onder begeleiding van Twynstra Gudde, containers met hulpgoederen werden verscheept en 350 vrijwilligers reisden af op eigen gelegenheid om de handen uit de mouwen te steken om de bestaande bebouwing bewoonbaar te maken.

100 dagen na de ramp opende het Somawathi Holland House of Hope haar deuren en werden de eerste kinderen toegekend door de Sri Lankaanse Kinderbescherming. Een Boeddhistisch kindertehuis onder supervisie van de lokale staf met behoud van de Sri Lankaanse cultuur, de normen en waarden.

De huidige situatie.

Vangnet functie

Op verzoek en in overleg met de kinderbescherming (National Child Protection Authority) in Galle werft Stichting Weeshuis Sri Lanka fondsen om een vangnet functie te kunnen bieden voor:

1. Kinderen die niet geplaatst kunnen worden bij *extended families* of waarbij de plaatsing uiteindelijk is mislukt. Hierin beslist de rechter of de voogdijschap wordt overgedragen en aan welk instituut of verzorger.
2. Financiële steun, naschoolse opvang en medische zorg voor kinderen in een *extended family* programma.

Conform de statuten en de geformuleerde doelstelling werft Stichting Weeshuis Sri Lanka fondsen voor de opvang, zorg en lange termijn voorzieningen voor:

- 150 inwonende kinderen
- 150 uitwonende kinderen
- 50 ouderen, zie als zorgmoeder en/of zorgoma de kinderen verzorgen

In de afgelopen jaren heeft de IGD meerde malen een gift gegeven aan het weeshuis. Persoonlijk heb ik ter plaatse in naam van de IGD een fantastische gift van ruim € 600,- mogen geven aan het personeel van het weeshuis. Deze gift is toen o.a, besteed aan de

scholing van het personeel in het begeleiden van getraumatiseerde kinderen. Ook is een groot gedeelte besteed aan de aanschaf van muziekinstrumenten.

Ik heb met eigen ogen gezien hoe dit prachtige initiatief is uitgegroeid tot een veilig onderkomen voor de kinderen. Dit huis verdient onze blijvende aandacht en steun.

In het najaar van 2008 vieren wij het vijfjarig bestaan van de IDG. Vanzelfsprekend dat ter gelegenheid van dit jubileum dit weeshuis bijzondere aandacht krijgt.

Hans Kuipers

KOSTER

God ziet de mensen van boven
De koster van beneê
't Is leven lieven en 't is loven
't Is oorlog en 't is vree.
God ziet de mensen van boven
De koster op de vloer
Om steeds weer te geloven
Dat is een hele toer.

KERK EN AMBT.

Eind augustus verscheen een notitie van de dominicanen over de situatie in de parochies en met name over de viering van de eucharistie en woord en communievieringen. Zoals U weet werd deze notitie door hen naar alle parochies gezonden en tegelijkertijd naar de bisschoppen. Dat zinde de bisschoppen en met name kardinaal Simonis niet en zij trokken bij de magister(generaal-overste) van de dominicanen onmiddellijk aan de bel. Nadat de magister de Nederlandse dominicanen had verboden er een studiedag aan te wijden zette hij een Fransman aan het werk om een antwoord op de notitie te schrijven die de

Nederlandse dominicanen aan alle parochies moesten sturen. Daarna zouden de dominicanen hun mond houden.

De notitie "Kerk en Ambt" viel bij veel mensen en parochies op vruchtbare bodem. Er werd veel over gesproken en vergaderd. Op de website van de dominicanen kwam een levendige discussie op gang.

Vier groeperingen die van het verbod op een studiedag hoorden, namen het initiatief zelf een studiedag/symposium te organiseren. Dat zijn de Dominicuskerk, de Duif en de Studentenecclesia in Amsterdam en als landelijke groepering de Mariënburgvereniging. Dat is de 10de november 2007 geworden. 600 mensen kwamen daar bij elkaar. Een informatieve, levendige dag waar statements en achtergronden naar voren kwamen. Waar gesprek en reactie mogelijk was. En waar gezongen werd!

Een bekende zei mij: "Wat zijn die bisschoppen toch dom, die kracht van al die mensen!"

Op die 10de november konden mensen hun naam zetten op de pilaren, ingedeeld naar provincies. In Noord-Holland schreven 59 mensen hun naam op. Elders waren ook niet al te korte lijsten. In enkele provincies waren reeds langer contacten onderling: Limburg, Groningen/Drenthe/Friesland. In Gelderland kwam een groep op 1 maart bij elkaar. In Zuid-Holland houdt men per e-mail contact en ontmoet men elkaar.

In Noord-Holland is een kleine groep uit de 59 bij elkaar geweest en heeft uiteindelijk op 17 mei een bijeenkomst georganiseerd. Daar werden twee groepen voorgesteld, die als vrijwilligers heel zelfstandig en vrij onafhankelijk van het bisdom werken:

De Eenhoorgemeenschap in Haarlem-Schalkwijk, een oecumenische groep die deel uitmaakt van de parochie. Zij houden zg. dialoog- diensten: na de overweging is er gelegenheid tot reactie/gesprek.

De tweede groep is de Bonifatiusparochie in Almere-Haven, die samen met de PKN een kerkgebouw onderhouden en vele oecumenische vieringen organiseren.

Het bisdom is voor 1/3 eigenaar van het gebouw. En daar ligt het probleem met het bisdom, tegelijk is het een voordeel. Opvallend is dat het gebouw intensief gebruikt wordt en een goede akoestiek heeft. Verder heeft de gemeenschap, met sponsors, € 300.000

opbracht voor een opknapbeurt!

De voorbereidingsgroep van Noord-Holland heeft voor deze manier gekozen omdat uit vele contacten blijkt dat de plaats van de vrijwilliger een belangrijke plaats inneemt in de discussie over Kerk en Ambt.

PASTORES GAAN VOORBIJ

Een witboek over kracht en pijn van vrijwilligers in de katholieke kerk.

Gerard Zuidberg en Marie-José Janssen, beiden hebben hun sporen verdiend in het pastoraat, hebben daar een onderzoek naar gedaan en kwamen er gaandeweg achter dat het ernstiger is dan ze vermoedden. Het heeft geresulteerd in een boek dat ze *Pastores gaan voorbij* hebben genoemd: Pastores blijven slechts enige jaren, 5 tot 10 jaar, en gaan weer weg. De vrijwilligers blijven achter. Vandaar de ondertitel

Wij kennen allemaal de ontwikkelingen in het vrijwilligerswerk en de pijn die velen van ons daaraan geleden hebben. Dit boek zet deze ontwikkelingen in een breder perspectief. Het zet de feiten op een rij (I), laat vrijwilligers aan het woord (II), maakt een analyse op lokaal niveau (III), wijst wegen uit de impasse (IV) en geeft 10 bemoedigingen (V). Dan zijn er nog een aantal links.

Aanbevelenswaardig!

Meer nog: De groep die op 17 mei bij elkaar was, wil Gerard Zuidberg en/of Marie-José Janssen uitnodigen naar Noord-Holland. Zij hebben reeds toegezegd:

Noteert U **8 november 2008 in Uw agenda**, de dag vindt waarschijnlijk in **Zaandam-Kogerveld** plaats (gemakkelijk bereikbaar met trein en auto). De verdere invulling van die dag hoort U op tijd. Wij stellen ons voor er een praktische dag van te maken.

"WIE IS HIER ONDER DE 50?"

Deze vraag stelde Mirjam Wolthuis, pastor/voorganger in de Dominicus, aan het begin van de studiedag op 10 november 2007. Op 13 juni 2008 had zij met Gerard Zuidberg en Kees Kok (van de

Studentenecclesia) een 30-tal mensen uitgenodigd in de pastorie van de Dominicus in Amsterdam.

Mirjam Wolthuis, zelf een van de jongsten, heeft het aantal handen, dat opgestoken werd op 10 november (6) aan het denken gezet. Zij kwam op 13 juni met een verhaal waarvan ik veel herkende uit een (ander) boek, waar ik de aandacht voor zou willen vragen.

Kennelijk is het ambtsprobleem er een van de 50-plussers, niet een probleem waar de veertig-minners mee zitten. Of is dat te vlug geconcludeerd?

Mirjam Wolthuis vertelde van een priester, wiens orthodoxe missen het beste liepen:

'Gewoon alles volgens de voorschriften, in vol ornaat en met alle heilige gebaren en formules. Een vriendin uit de franciscaanse beweging vertelde haar hoe onbekommerd jonge mensen zich in de katholieke gebruiken begeven, kennelijk niet belast door frustratie of krenking uit het verleden, en naar het blijkt evenmin belast met idealen over hoe de kerk zou moeten zijn. Alleen maar met behoefte aan religieus onderdak.'

In de Dominicus komen ze wel, ze dragen (nog) niet mee. Wellicht moet er eerst nog iets losgelaten worden door de oudere generatie. Zij komen dus ook niet op Kerk en Ambt bijeenkomsten. Zij komen niet naar de zondagse vieringen, ook in verband met de drukte van het leven. (Uitzonderingen daargelaten.) Deelname op basis van langere termijn komt bij hen bijna niet voor. Wel ad hoc activiteiten. Wat dat betekent voor de activiteiten buiten de zondagse viering, pastoraat en diaconaat, kan ze nog niet doordenken. We worden ingehaald wilde ze maar zeggen.

Zij gaf dan nog enkele cijfers en meer of minder wetenschappelijke onderzoeken en geeft de drie grote noemers weer die uit het rapport "God in Nederland" naar voren gebracht worden:

- Men haalt wat men nodig heeft (modularisering)
- Men vertaalt christelijke ideeën naar eigen maat en geloofsbereik.
- Nadruk op het individu, de eenling. Dat is minder gemeenschap, of op zijn minst

andere vormen van gemeenschappelijkheid, waarbij het accent op de individuele behoefte is toegenomen

In het engels wordt dit *geloven maar niet binden* ("believing but not belonging") genoemd.

BUIGZAME GELOVIGEN

Hiermee zijn we gekomen bij het boek dat ik noemen wil, omdat het verhaal en de onderzoekers die Mirjam Wolhuis noemt eraan deed denken:

Buigzame gelovigen: Een bundel essays over religieuze flexibiliteit, waarmee grofweg bedoeld wordt:

Steeds meer mensen laten zich door verschillende religieuze tradities tegelijk inspireren. Binnen de christelijke, joodse en islamitische traditie herkent men een zekere, en soms een grotere, flexibiliteit. Niet alleen binnen deze drie religies natuurlijk. Daarbij blijkt de interreligieuze dialoog voor een vreedzame en rechtvaardige samenleving een belangrijke plaats in te nemen. Deze dialoog is niet bang voor veelkleurigheid en religieuze 'anderen'.

En hier kom ik bij mijn eigen waarneming en constateer ik steeds wanneer er over "jongeren" en "mijn kinderen" gesproken wordt: Als ik hoor en zie wat zij op hun werk, in hun vrije tijd, op en naast het sportveld doen enz., enz., vraag ik mij weleens af, ook hardop tegen de mensen die mij dat dan zeggen: *Is dat niet christelijk dan?* Als katecheet/bijbelexegeet kan ik daar dan de bijbelse notities naast zetten.

Twee voorbeelden: Vanuit een Utrechtse parochie gaat deze zomer een groep jongeren/studenten naar Bosnië om kinderen op een speelse manier extra scholing te geven. De PCI van de Familieparochie in 't Kruis heeft een groep jongeren bij elkaar gebracht die een project in Afrika heeft geadopteerd. Zij gaan er ook naar toe! Twee voorbeelden die uit te breiden zijn.

Verder gaf Mirjam Wolhuis aan dat er in de Dominicus een opfriscurso voor jongeren komt en in de Ecclesia worden 'Jong geleerd' diensten gehouden voor jongvolwassenen rond schriftuitleg. (Als ik in een gesprek wel eens iets over de bijbel[uitleg] vertel, zegt men wel eens: 'O, kun[mag!] je er ook zo tegen aankijken.')

In het Rotterdamse, 't Steiger, een dominicaanse parochie, hebben ze groepen die "Toekomstbouwers" genoemd worden. De Thomasparochie, ook dominicaans, in Amsterdam begint een "Plein van Siena" een winkel voor zingeving. "Zingeving" een term die

jongeren wel blijken te verstaan. In het boek staan enkele artikelen over jongeren. Van mensen die ook met jongeren werken!

ANDERE VORMEN VAN KERKZIJN

Daarnaast gaf zij nog aan dat de kerk(en) ook naar andere modellen van kerk-zijn zouden kunnen kijken. Dienstverlening aan incidentele participanten en het uitdragen van morele waarden die voor de hele maatschappij belangrijk zijn, b.v. de handhaving van de Rechten van de Mens en het behoud van de menselijke waardigheid (het Messiaans beraad vanuit de Ecclesia beoogt dat). Waar zijn de kerken zou je kunnen vragen als er een discussie in de politiek. Er was een tijd dat de kerken zich duidelijker manifesteerden. Zij noemt ook nog "mentaliteitskerken", zoals de Dominicus er een is en een experiment als Kamers in Amersfoort waar kunst en religie samen komen

Welke nieuwe vormen en kansen zien wij, geven wij aan jongeren?
Of zijn zij onze kerk, als Kerk wij Samen, voorbij?

Cor Smit

Chris Doude van Troostwijk, Evert van de Berg, Leo Oosterveen(redactie)
Buigzame gelovigen Essays over religieuze flexibiliteit. Uitg. Boom
ISBN nr. 978 90 8506 527 2

Gerard Zuidberg en Marie-José Janssen: *Pastores gaan voorbij*. Witboek over kracht en pijn van vrijwilligers in de katholieke kerk. Uitg.: Ten Have.
ISBN: 978 90 259 5856 5

FINANCIËN

De Stichting Initiatiefgroep Dionysius (Stichting I.G.D.) heeft geen lidmaten zoals een regulier kerkgenootschap en is voor gemaakte onkosten voornamelijk op uw giften aangewezen.

De belastingwetgeving heeft bepaald, dat giften gedaan aan kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of anderszins algemeen nut beogende instellingen aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting. De Stichting I.G.D. voldoet aan deze voorwaarde. De drempel voor giften

bedraagt 1% van het verzamelinkomen (= inkomens van box 1, 2 en 3 tezamen), het meerdere is derhalve als aftrekpost te benutten.

Overweegt u een (jaarlijkse) bijdrage te doen, doe dit dan in november of december van het jaar, de gift 'loopt' dan nog mee bij het doen van aangifte over hetzelfde belastingjaar !!

Het bankrekeningnummer is 38.69.69.965 t.n.v. Stichting I.G.D. te Heerhugowaard.

E-MAIL EN WEBSITE

Wenst u de nieuwsbrief vanaf de volgende editie via de e-mail te ontvangen, stuur dan een e-mail naar.

dionysiusgroep@quicknet.nl ovv. Nieuwsbrief IGD per mail.

U wordt dan opgenomen in ons mail bestand.

U kunt zelf aangeven of u de nieuwsbrief via de e-mail **en** via de post wilt blijven ontvangen.

Of alleen via de e-mail kan natuurlijk ook.

Wij kunnen u ook snel op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen.

De nieuwsbrief staat verder altijd op onze site in pdf format.

De website van de IGD: www.dionysiusgroep.nl

COLOFON:

Aan deze drieëntwintigste nieuwsbrief werd meegewerkt door Annemiek Luken, Hans Kuipers, Cor Smit, Peter Werkhoven en Sjaak Stegers.

Wij danken onze trouwe bezorgers voor het steeds weer rondbrengen van de IGD-nieuwsbrief.